

RA, RA, HOE HEET DIE CORBICULA?

door

Edi Gittenberger

Dat een pretentieloos stukje in het CB (Gittenberger & Van Peursen, 1992), een verzoek om verspreidingsgegevens betreffende *Corbicula* in te zenden, en zeer beslist in de verste verte niet bedoeld als een nomenclatorische revisie, mij en Anthonie een lesje vakmethodiek zou opleveren (Mienis, 1993), hadden we niet verwacht. Een luchthartig wederwoord is het gevolg.

Het is mondiaal zeer gebruikelijk om wetenschappelijke namen van soorten uit de literatuur over te nemen. Meestal gebeurt dat zelfs zonder aan te geven waarop men zich baseert. Vaak is dat ook niet erg zinvol. "Voordat we zoiets doen, moeten we namelijk eerst zo'n mening toetsen aan de werkelijkheid" schrijft Mienis (1993: 16) m.i. onrealistisch. Hoevelen onder ons hebben het over vele, vele soorten gehad, zonder er zelfs maar aan te denken wat de oorspronkelijke auteur bedoeld zou kunnen hebben? *Pyramidula rupestris* is zo'n mooi voorbeeld van een soort die altijd klakkeloos napratend, verkeerd geïnterpreteerd werd (het is iets ingewikkelder, maar dat zou te ver voeren). Wie biogeografisch of ecologisch werk doet, hoeft geen analyse van de nomenclatuur uit te voeren, als het maar duidelijk is over welke soorten het gaat. Kortom, Mienis verdedigt m.i. een absurd principe. Dat neemt niet weg, dat het natuurlijk hoogst onplezierig is om te ontdekken dat je een evidente fout van een auteur hebt overgenomen, een fout die bovendien erg verwarrend kan werken. Grappig genoeg ligt nu bijv. het Leidse *Corbicula* materiaal niet volgens de nomenclatuur van Kinzelbach in de collectie. Dat is me ontgaan bij het uittypen van het CB-stukje destijds, met Kinzelbachs fraai ogende verhaal vóór me, kennelijk verward door alle flu's, en ik heb Anthonie bij die vergissing meegesleept. Openlijke excuses!

Overigens verbaast het me dat Mienis (1993: 17) enerzijds zegt dat de naamgeving van de *Corbicula*'s niet "bijna elk kwartaal" veranderd mag worden (accord!) en dat de oplossing op basis van type-materiaal moet worden bereikt (ook accord!), waarbij hij dan in één adem zelf wel weer een naamgeving suggereert, zonder typen gezien te hebben. Een andere tegenspraak schuilt in de opmerkingen aangaande de vraag of het om één of twee soorten gaat: "waarbij ik mij geheel kan aansluiten" en "nog zeer de vraag" (Mienis, 1993: 16).

Hoewel dit soort stukjes misschien wel leuk zijn, lijkt het me toch beter om met alle betrokkenen nu binnenkort een biertje te drinken op de goede afloop m.b.t. de naamgeving van onze *Corbicula*'s. Iedereen kan daar binnenpretjes bij hebben, want een echte verliezer is er niet, hoogstens een lachende derde (Moolenbeek, 1993). Moolenbeek (1993) heeft laten zien dat er nog meer relevante literatuur over het genus is dan Mienis citeerde en ook hij geeft een interpretatie....

Inmiddels zijn de typen uit Kopenhagen alweer enkele weken in Leiden (ze waren al vele maanden geleden aangevraagd, maar bleken uitgeleend te zijn) en hebben diverse prominente NMV-ers een bedevaart in die richting gemaakt. Mienis (1993) had er eentje mis, net als Gittenberger & Van Peursen (1992), terwijl Moolenbeek (1993) ze

allemaal goed had. Laat iedereen toch nog maar heel even wachten met etiketteren, want de formele publicatie is nog niet verschenen (door een Spaanse auteur die ons voor was).

Samenvatting

Wat betreft de namen van de recente *Corbicula* soorten uit West Europa zal er binnenkort meer duidelijkheid komen, wanneer de drie namen die nu vooral circuleren door type exemplaren gefixeerd zullen zijn. Het ziet er naar uit dat de opvatting van Moolenbeek (1993) het zal winnen.

Summary

The author gives a reaction on three articles (see below) with different opinions on the nomenclature of two or three *Corbicula*-species in Western Europe. The study of type-material showed the opinion of Moolenbeek to be the most probable.

Literatuur

- GITTENBERGER, E. & A. D. P. VAN PEURSEN, 1992. *Corbicula*'s in Nederland. Corr.Blad N.M.V. 268: 1032-1033.
- MIENIS, H. K., 1993. Een opmerking betreffende de naamgeving van de in West Europa voorkomende *Corbicula* soorten. Corr.Blad N.M.V. 270: 16-17.
- MOOLENBEEK, R. G., 1993. Problemen rond de naamgeving van de Aziatische korfmossel, de fijngeribde korfmossel en de toegeknepen korfmossel ofwel de *Corbicula*'s in Nederland. Corr.Blad N.M.V. 270: 19-21.